

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»

**ЄВРОПЕЙСЬКІ ОРІЄНТИРИ РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ ВИМІР
В УМОВАХ ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ**

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-практичної конференції

Одеса, 26 квітня 2024 року

Одеса
«Фенікс»
2024

*Рекомендовано до друку вченою радою
Національного університету «Одеська юридична академія»
(протокол № 8 від 15.05.2024 р.)*

За загальною редакцією **С. В. Ківалова**

Відповідальний за випуск **М. Р. Аракелян**

Є 24 **Європейські орієнтири розвитку України: науково-практичний вимір в умовах воєнних викликів** : матеріали Міжнар.наук.-практ. конф. (Одеса, 26 квітня 2024 р.) / за заг. ред. С. В. Ківалова. – Одеса : Фенікс, 2024. – 1000 с.
ISBN 978-617-8430-05-4

У збірнику відображено наукові напрацювання вчених, практиків, військовослужбовців у теоретичній та емпіричній площині у сферах філософських основ, загальної теорії та історичних досліджень держави і права, актуальних проблем світових соціально-політичних процесів, соціології та психології в умовах повномасштабного військового вторгнення. Висвітлено питання загроз національній безпеці в їх конституційному вимірі у рамках міжнародного та європейського права, трудового права та права соціального забезпечення, земельного, аграрного та екологічного права, пов'язані з функціонуванням економіки та підприємництва в умовах європейського вибору України. Розглянуто проблеми інформатизації та цифровізації суспільства, захисту інформації та кібербезпеки в умовах військового вторгнення, питання методики викладання іноземних мов, теорії та практики перекладу, проблеми лінгвістики та журналістики. Відображено наукові напрацювання у сферах адміністративного права та процесу, фінансового, морського та митного права, організації та вдосконалення судоустрою, прокуратури, інших правоохоронних органів, адвокатури. Висвітлено питання кримінального права, кримінально-процесуальних аспектів кримінального провадження та кримінологічних особливостей протидії злочинності в умовах воєнного стану, криміналістики, судової експертизи, психології та медицини у забезпеченні судочинства, цивільного та сімейного права, інтелектуальної власності та патентної юстиції, цивільного судочинства, господарського права та процесу. Розглянуто актуальні питання діяльності сучасних бібліотек у закладах вищої освіти, фізичної підготовки здобувачів вищої освіти.

Збірник розраховано на наукових і науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, практичних працівників у сферах юридичної, економічної, соціологічної, політологічної, психологічної, філологічної наук, журналістики та кібербезпеки тощо.

УДК 005.332.2(4):316.42(477)»364»»20»(062.552)

Матеріали видано в авторській редакції

<i>Ульянова Галина Олексіївна, Ульянов Олексій Іванович</i> СВОБОДА ТВОРЧОСТІ ТА ЇЇ ЗМІСТ	657
<i>Бааджи Наталія Пилипівна</i> РОЛЬ ТОРГОВЕЛЬНИХ МАРОК У ЦИФРОВОМУ МАРКЕТИНГУ	659
<i>Галунова Лариса Ігорівна</i> ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ (НЕЙРОМЕРЕЖ) У ПРАВОВІЙ СФЕРІ	661
<i>Ennan Ruslan</i> LEGAL REGULATION OF ARTIFICIAL INTELLIGENCE IN THE EUROPEAN UNION	664
<i>Кирилюк Алла Володимирівна</i> ОСНОВНІ КОНЦЕПЦІЇ ОБ'ЄКТІВ ІНТЕРНЕТ-ПРАВОВІДНОСИН	667
<i>Кравченко Олександр Миколайович</i> КОМЕРЦІЙНА ТАЄМНИЦЯ ТА КОНФІДЕНЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	670
<i>Бугаєць Альона Сергіївна</i> РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВ НА ОБ'ЄКТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЗАСОБАМИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА ...	673
<i>Височин Дмитро Олександрович</i> ПАРАЛЕЛЬНИЙ ІМПОРТ ЯК ІНСТРУМЕНТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНЦІЇ НА РИНКУ	675
<i>Hrytseniuk Vladyslav, Golovatyuk Ivan</i> THE PROBLEM OF IDENTIFYING INTERNET USERS	676
<i>Козир Олександр Олександрович</i> ОСОБЛИВОСТІ КОРИСТУВАЦЬКОГО КОНТЕНТУ	678
<i>Ларіонов Владислав Сергійович</i> ПРАВОВА ОХОРОНА ТВОРІВ, СТВОРЕНИХ ЗА ДОПОМОГОЮ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ	680
<i>Шендрік Ірина Сергіївна</i> ПРИРОДА ТА СУТНІСТЬ ХУДОЖНЬОГО ОБРАЗУ ЯК ОБ'ЄКТУ АВТОРСЬКИХ ПРАВ	683

СЕКЦІЯ 16. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ГОСПОДАРСЬКОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ

<i>Подцерковний Олег Петрович</i> ЩОДО НАГАЛЬНИХ КРОКІВ УСУНЕННЯ ОКРЕМИХ ПЕРЕШКОД ДЛЯ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОГО КОМЕРЦІЙНОГО АРБІТРАЖУ В УКРАЇНІ	685
<i>Будурова Ганна Миколаївна</i> НОВЕЛИ КОРПОРАТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ	687
<i>Войнарівський Микола Миколайович</i> ПРО ПЕРСПЕКТИВИ ЗАПОЗИЧЕННЯ ДОСВІДУ НІМЕЧЧИНИ ПРИ ВДОСКОНАЛЕННІ АДМІНІСТРАТИВНО- ГОСПОДАРСЬКИХ САНКЦІЙ В УКРАЇНІ	690
<i>Добровольська Володимира Володимирівна</i> ЩОДО ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ПЕРІОД ВОЄННИХ УМОВ ГОСПОДАРЮВАННЯ	692
<i>Згама Антоніна Олександрівна</i> ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ПРАВОСУДДЯ: ШЛЯХ ДО СПРАВЕДЛИВОГО ТА ЕФЕКТИВНОГО СУДОЧИНСТВА ..	694
<i>Квасніцька Ольга Олексіївна</i> ДО ПИТАННЯ ПРЕДМЕТА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІСТОБУДІВНОГО ПРАВА	696
<i>Попелюк Вадим Павлович</i> ЩОДО ВПЛИВУ ДЕРЖАВНОЇ ПРОГРАМИ ДОСТУПНОГО ІПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ ЖИТЛА “Є-ОСЕЛЯ” НА ЖИТЛОВЕ БУДІВНИЦТВО В УМОВАХ ВІЙНИ	699
<i>Бабалунга Олесь Михайлович</i> МІЖНАРОДНИЙ КОМЕРЦІЙНИЙ АРБІТРАЖ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ	701
<i>Велєв Іван Іванович</i> ЩОДО АДВОКАТСЬКОГО ГОНОРАРУ У ГОСПОДАРСЬКОМУ ПРОЦЕСІ	703
<i>Зарічанський Григорій Віталійович</i> СВІТОВИЙ ДОСВІД ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КРИПТОБІРЖ ТА ОБІГУ КРИПТОВАЛЮТИ	705
<i>Ковалевич Ігор Ігорович</i> ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ВИЗНАЧЕННЯ КРИПТОВАЛЮТИ	707
<i>Кубрак Гліб Олегович</i> МІСЦЕ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ МСБ В ДЕРЖАВНІЙ ЕКОНОМІЧНІЙ ТА ПРАВОВІЙ ПОЛІТИЦІ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	709
<i>Ляховецький Олександр Олександрович</i> ПЕРСПЕКТИВИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УМОВАХ ЦИФРОВИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ З УРАХУВАННЯМ СУЧАСНОГО ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ	712
<i>Попович Павло Олександрович</i> ПЕРСПЕКТИВИ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВА ПРИТРИМАННЯ ЯК ГАРАНТІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИКОНАННЯ ДОГОВІРНИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ У СФЕРІ ЗЕД(В УМОВАХ ЕВРОІНТЕГРАЦІЇ ТА ВОЄННИХ ВИКЛИКІВ)	714

Неподільність: Віртуальні речі, такі як комп'ютерні програми, можуть складатися з кількох файлів, які окремо не мають вартості або не виконують функції програми. Такий розподіл файлів нагадує роздільність між компонентами більшої речі, де окремі частини можуть бути безцінними лише як частина цілого.

Приналежність однієї речі до іншої: Деякі комп'ютерні програми створюються для обслуговування інших програм. В цьому випадку одна програма виступає як головна річ, а інша – як її приналежність.

Індивідуальна визначеність: Кожен файл або компонент віртуальної речі має власне ім'я, структуру та вміст, які відрізняють його від інших. Ця індивідуальність подібна до того, як реальні речі можуть бути визначені своєю унікальністю.

Також треба відзначити, що віртуальні речі не мають жорсткого зв'язку з певною частиною віртуального простору або матеріальним носієм, що робить їх схожими до рухомих речей. Це означає, що вони можуть бути копійовані, переміщені, знищені, а також об'єктом правомочностей володіння та користування.

Отже, загальною тенденцією є те, що із розвитком віртуальних світів та Інтернет-простору виникають нові правові питання, і їх вирішення може відрізнятися в різних юрисдикціях. Процес визначення правового статусу віртуальних об'єктів є актуальним і складним завданням, і він продовжує розвиватися з плином часу.

Список використаних джерел

1. Еннан Р. Є. Правове регулювання відносин у мережі інтернет. *ІТ право: проблеми і перспективи розвитку в Україні* : зб. матеріалів наук.-практ. конф. Львів, 2016. С. 172–181.
2. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 01.12.2022 р. № 2811-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#> (дата звернення: 24.05.2023).
3. Правове регулювання інноваційних відносин : монографія / С. М. Прилипко, А. П. Гетьман, Ю. Є. Атаманова [та ін.]. Харків : Юрайт, 2013. 688 с.

Ключові слова: Інтернет-правовідносини, творча діяльність, результат інтелектуальної діяльності, об'єкт авторського права, інформація, комп'ютерна програма, веб-сайт, віртуальні речі, цифровий формат, матеріальний носій.

Keywords: Internet legal relations, creative activity, result of intellectual activity, object of copyright, information, computer program, website, virtual things, digital format, physical medium.

Кравченко Олександр Миколайович

*Національний університет біоресурсів і природокористування України,
докторант, кандидат юридичних наук*

КОМЕРЦІЙНА ТАЄМНИЦЯ ТА КОНФІДЕНЦІЙНА ІНФОРМАЦІЯ БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ

Самозахист свого права інтелектуальної власності на комерційну таємницю (КТ) та конфіденційну інформацію бізнесу (КІБ) в Україні, у першу чергу полягає в адміністративно-правовій охороні і надійному захисті КТ та/або КІБ від неправомірних посягань, та інших сучасних загроз.

Відповідно до ст. 21 Закону України (ЗУ) «Про інформацію», інформацією з обмеженим доступом є конфіденційна, таємна та службова інформація. Конфіденційною вважається інформація про фізичну особу, а також інформація, доступ до якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень [1]. А у ст. 7 ЗУ «Про доступ до публічної інформації» вказано, що конфіденційна інформація – це інформація, доступ до

якої обмежено фізичною або юридичною особою, крім суб'єктів владних повноважень, та яка може поширюватися у визначеному ними порядку за їхнім бажанням відповідно до передбачених ними умов [2].

Нами встановлено, що визначення комерційної таємниці (КТ) міститься у Цивільному кодексі України [3] та в Господарському кодексі України [4], але на наш погляд, потребує вдосконалення.

У попередніх наукових розвідках (НР), автором запропоновані пропозиції щодо вдосконалення охорони й захисту КТ, та/або КІБ в Україні [5–18], окрім того, запропонований законопроект «Про комерційну таємницю» [5, дод.А]. Встановлено, що аналіз законодавчої бази в сфері відповідальності за неправомірні дії щодо КТ та/або КІБ, свідчить про матеріальну відповідальність за такі злочини. Тому, бізнес повинен сам подбати про охорону й захист своєї КТ та/або КІБ від сучасних загроз, використовуючи заходи охорони й захисту такої інформації. Для успішного захисту КТ та/або КІБ в Україні, потрібно використовувати правові, організаційні та технічні заходи охорони й захисту від сучасних загроз. Держава через органи владних повноважень, має стимулювати та всіляко допомагати бізнесу в охороні та захисту КТ та/або КІБ, для успішного зростання економіки нашої держави. Встановлено, що цікавим прикладом для нашої НР слугує нормативно-правова охорона банківської таємниці, де у главі 10 ст.60–62 ЗУ «Про банки і банківську діяльність» прописано, , що банківською таємницею є відомості стосовно комерційної діяльності клієнтів чи комерційної таємниці, будь-якого проекту, винаходів, зразків продукції та інша комерційна інформація [19].

Запропоновано авторське бачення вирішення зазначеної проблематики в Україні, а саме:

1) Потрібно розмежувати поняття «конфіденційна інформація про фізичну особу (КІ)» та «конфіденційна інформація бізнесу (КІБ)», так як до кожного із них використовуються різні заходи/методи охорони й захисту від витоку, незаконних дій щодо такої інформації, чи інших загроз;

2) Враховуючи присутність в законодавчому визначенні КІ згадки про юридичну особу, бізнес в Україні може секретити свою комерційно цінну інформацію під грифом «КІ» та/або «КТ». Саме тому, потрібно розмежувати поняття «КІ про фізичну особу» та «КІ бізнесу», для удосконалення понятійно-категоріального апарату законодавчої бази України;

3) **Комерційні секрети (КС)** – це інформація, яка має комерційну цінність в сфері бізнесу (суб'єкта господарювання, підприємства, установи або організації), та стосується конкретного секрету (технічного, виробничого, організаційного або іншого) підприємства. Сукупність КС – це комерційна таємниця (КТ);

4) **Комерційна таємниця (КТ)** – це комерційно цінна інформація; суб'єкт господарювання є власником технічної, організаційної інформації або інших КС, має право на захист від незаконного використання цієї інформації третіми особами за умов, що ця інформація має комерційну цінність у зв'язку з тим, що вона не відома третім особам і до неї немає вільного доступу інших осіб на законних підставах, а власник інформації вживає належних заходів для її захисту;

5) **Конфіденційна інформація про фізичну особу (КІ)** – це інформація, в тому числі сімейні секрети, доступ до якої обмежено фізичною особою та яка може поширюватися у визначеному порядку за її бажанням відповідно до передбачених нею умов (персональні дані, місце роботи, склад сім'ї, ділова репутація, та інша інформація про фізичну особу);

6) **Конфіденційна інформація бізнесу (КІБ)** – це комерційно цінна інформація для бізнесу (суб'єкта господарювання, підприємства, установи або організації), яка у разі її витоку, втрати, чи інших незаконних дій щодо КІБ може негативно вплинути на прибуток бізнесу;

7) КІ та КІБ, яка циркулює в суб'єктах владних повноважень, контролюючих та правоохоронних органах, автором запропоновано віднести до службової інформації (для збереження КІ та/або КІБ від витоку, та/або втрати такої інформації). Персональні дані про фізичну особу, охороняються відповідно до ЗУ «Про захист персональних даних».

Список використаних джерел

1. Про інформацію : Закон України від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text> (дата звернення: 05.03.2024).
2. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text> (дата звернення: 05.03.2024).
3. Цивільний Кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 435-IV. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15/paran2312#n2312> (дата звернення: 05.03.2024).
4. Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. № 436IV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/436-15/page> (дата звернення: 05.03.2024).
5. Кравченко О. М. Адміністративно-правові засади охорони комерційної таємниці в Україні : дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07. Київ, 2019. 253 с.
6. Кравченко О. М. Адміністративно-правова охорона комерційних секретів бізнесу. *Права людини та публічне врядування в сучасних умовах* : монографія / [кол. авт.]. Рига, Латвія : Baltija Publishing, 2023. С. 449–464. DOI: 10.30525/978-9934-26-320-0-22
7. Кравченко О. М. Бізнес-шпигунство. *Сучасна парадигма публічного та приватного права в умовах сталого розвитку* : монографія / [кол. авт.]. Рига, Латвія : Baltija Publishing, 2023. С. 353–376. DOI: 10.30525/978-9934-26-331-6-16
8. Кравченко О. М. Заходи забезпечення безпеки комерційної таємниці та конфіденційної інформації бізнесу в Україні. *Наука, технології та інновації в сучасному світі* : монографія / [кол. авт.]. Рига, Латвія : Baltija Publishing, 2023. С. 421–442. DOI: 10.30525/978-9934-26-364-4-18
9. Кравченко О. М. Роль адміністративно-правової охорони комерційної таємниці та конфіденційної інформації бізнесу в забезпеченні сталого розвитку промисловості. *Трудове право ЄС: гідна праця та розбудова інституційної спроможності для сталого розвитку*: монографія / [кол. авт.]. Рига, Латвія : Baltija Publishing, 2023. С. 150–172. DOI: 10.30525/978-9934-26-396-5-8
10. Кравченко О. М. Дивергенція між конфіденційною інформацією та комерційною таємницею в Україні. *Baltic Journal of Legal and Social Sciences*. 2022. № 2. С. 110–116. DOI: 10.30525/2592-8813-2022-2-18
11. Кравченко О. М. Confidential information and trade secret as restricted information in Ukraine. *Baltic Journal of Legal and Social Sciences*. 2022. № 3. С. 45–52. DOI: 10.30525/2592-8813-2022-3-6
12. Кравченко О. М. Удосконалення охорони комерційної таємниці та конфіденційної інформації в Україні для інтеграції в Європейське бізнес-середовище. *Нове українське право*. 2022. Вип. 6, т. 1. С. 211–220. DOI: 10.51989/nul.2022.6.1.29
13. Кравченко О. М. Інтеграція стандартів охорони комерційної таємниці України до європейського бізнес-середовища. *Ампаро*. 2022. Спецвип., т. 1. С. 175–181. DOI: 10.26661/2786-5649-2022-spec-1-25
14. Кравченко О. М. Інтеграція стандартів охорони конфіденційної інформації та комерційної таємниці України до стандартів Європейського Союзу. *Південноукраїнський правничий часопис*. 2022. № 4, т. 2. С. 189–195. DOI: 10.32850/sulj.2022.4.2.29
15. Кравченко О. М. Розмежування понять «конфіденційна інформація» та «комерційна таємниця» у стратегії інформаційної доктрини України. *Правовий часопис Донбасу*. 2022. № 4 (81). С. 98–104. DOI: 10.32782/2523-4269-2022-81-4-1-98-104
16. Кравченко О. М. Охорона конфіденційної інформації та комерційної таємниці в умовах воєнного стану. *Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ*. 2022. Спецвип. № 1. С. 471–475. DOI: 10.31733/2078-3566-2022-6-471-475
17. Кравченко О. М. International experience of regulatory and legal protection of commercial business secrets. *Philosophy, economics and law review*. 2023. № 1. С. 285–295. DOI: 10.31733/2786-491X-2023-1-285-295
18. Кравченко О. М. Організаційно-правові заходи забезпечення охорони конфіденційної інформації та комерційної таємниці бізнесу в Україні. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вер-*

19. Про банки і банківську діяльність : Закон України від 07.12.2000 р. № 2121-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 5–6. Ст. 30. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14#Text> (дата звернення: 05.03.2024).

Ключові слова: конфіденційна інформація бізнесу, комерційна таємниця, інформація, бізнес.

Keywords: business confidential information, trade secret, information, business.

Бугасць Альона Сергіївна

*Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри права інтелектуальної власності та патентної юстиції*

РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВ НА ОБ'ЄКТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ЗАСОБАМИ МІЖНАРОДНОГО ПРАВА

Поняття «інтелектуальна власність» виникло в процесі тривалої практики юридичного закріплення за певними особами їхніх прав на результати інтелектуальної діяльності у сфері науки, виробництва, мистецтва і літератури [1]. У широкому розумінні інтелектуальна власність включає у себе права, закріплені законодавством, що виникають в результаті творчої діяльності у промисловості, науці, літературі та мистецтві [2].

Наявність сучасної, всесвітньо визнаної системи інтелектуальної власності є невід'ємним елементом для досягнення високого економічного та соціального розвитку будь-якої країни. Погоджуючись з О. О. Бондаренко, можна стверджувати, що «охорона інтелектуальної власності сприяє використанню та подальшому розвитку винахідницьких і творчих здібностей та досягнень, підтримує та зберігає національний потенціал у сфері інтелектуальної діяльності та привертає інвестиції, стабілізуючи економічний стан. Створення саме такої системи має особливе значення для України – держави зі значним науково-технічним та інтелектуальним потенціалом» [3].

На сьогоднішній день в Україні сформована достатня нормативно-правова база в сфері регулювання прав на об'єкти інтелектуальної власності, а саме:

- Закон України «Про авторське право і суміжні права»;
- Закон України «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг»;
- Закон України «Про охорону прав на промислові зразки»;
- Закон України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі».

Активні бойові дії ускладнюють охорону інтелектуальної власності, адже спершу люди повинні попіклуватися про свою безпеку, та під час блекаутів електронні системи та реєстри просто не здатні працювати. Саме тому, 13 квітня 2022 року набув чинності Закон України № 2174-IX «Про захист інтересів осіб у сфері інтелектуальної власності під час дії воєнного стану, введеного у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації проти України», згідно з яким – «з першого дня введення в Україні воєнного стану у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації проти України зупиняється перебіг строків для вчинення дій, пов'язаних з охороною прав інтелектуальної власності, а також строків щодо процедур набуття цих прав» [4].

Варто зазначити, що при регулюванні відносин інтелектуальної власності при необхідності, можливе застосування міжнародних нормативно-правових актів у сфері інтелектуальної власності, перелік яких вказаний в Інформаційному листі Вищого Господарського суду України від 08.10.2003 р. № 01-8/1199 «Про нормативно-правові акти, що регулюють питання, пов'язані з охороною прав на об'єкти інтелектуальної власності» [5].